

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I PETA NEDJELJA KROZ GODINU

*ZAR JE OKO TVOJE ZLO
ŠTO SAM JA DOBAR?*

mihael

22 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 23(453)
DVADESET I PETA
NEDJELJA KROZ GODINU
20. rujna 2020.

Kontakt:
vič. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici: <https://parabola.org/>

RUJAN

**DVADESET I PETA
NEDJELJA KROZ GODINU**
Ned 20. Andrija Kim; Svjetlana; kv.

Pon. 21. Matej apostol, i evanđelist;
Matko

Uto. 22. Toma Vilan.; Ivan Mendez

Sri. 23. Otac Pio; Lino; Tekla; Sofija

Čet. 24. Gospa od Otkupljenja.; Rupert

Pet. 25. Aurelija; Zlata; Rikarda

Sub. 26. Sv. Kuzma i Damjan; Damir

MEDITACIJA

Iznenaduješ, Gospodine 3

SLUŽBA RIJEČI DVADESET I PETA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

Konačni sud i milosrđe 4

ČITANJA

**Zar je oko tvoje zlo što sam ja
dobar?** 6

HOMILIJA

Ljubav Božja - izvor svake nade 8

KATEHEZA

Sveti red 10

Mali vjeronaučni leksikon 13

NAŠI POKOJNI

14

PRIČA

Varka divlje patke 16

Iznenaduješ, Gospodine

Iznenaduješ, Gospodine, ovom prisposodobom. Iznenadio si i radnike u vinogradu. Oni koji su cijeli dan radili dobili su istu plaću kao i oni koji su zatečeni na trgu u posljednjoj, jedanaestoj uri, Sve si izjednačio u nagrađivanju. Zar zaista oni prvi i oni iza njih nisu privrijedili više od onih posljednjih?

Više? Uvijek se pitam što znači taj tvoj denar, Gospodine. Nije li to jednostavno nagrada tvoje božanske ljubavi, nagrada koja nadilazi svaku ljudsku zaslugu, nagrada koja je u svojoj biti neizrecivo veća od svake zarađene nadnice? Denar je milost, denar je dar, denar je ljubav, denar je ulazak u tajnu tvoga božanskog života. Denar je dar tvoga Srca, Tko može pomisliti da je to zaslužio, ili još više: tko smije pomisliti daje više zaslužio? Zar to nije najviše.

Sve si iznenadio svojim pozivom. I one ujutro rano, i one tijekom svojih pohoda ovoj zemlji po različitim pozivima, i one koje si zadnji čas pozvao u svoj vinograd. Svi su dobili svoju mogućnost. One prve izvukao si iz njihove neizvjesnosti u svojoj ljubavi već na početku njihova dana, na početku života. Darovao si im milost redovitog vjerskog života. To nije razlog za zaslugu nego za zahvaljivanje. I oni drugi i treći jednako tako imaju za što zahvaljivati, jer si im udijelio svoju ljubav i mogli su uživati u sigurnosti i miru rada u tvom vinogradu. Najteže je bilo posljednjima, jer su svoje vrijeme proveli u mraku, neznanju, neizvjesnosti. I njima si uputio poziv, jer si dobar. I njima daješ istu nagradu: sebe, denar, ljubav, jer si dobar.

Smijem li tražiti više, smijem li misliti, Gospodine, da sam zaslužio više, a svakodnevno mi se daruješ, a u pričesti mi daješ zalog vječnog života. Smijem li misliti da sam zakinut u svojim pravima kad vidim da, po ljudsku, drugima ide lakše, da nemaju poteškoća kao ja, da im je život bez problema? Smijem li tako misliti kad mi se daješ i kad mi daješ sve? Samoga sebe! Hvala ti, Gospodine, što si dobar i budi dobar, jer to je i moja jedina prilika o jedanaestoj uri moga života!

Konačni sud i milosrđe

Približavajući se kraju crkvene godine, liturgijska čitanja polako usmjeravaju svoju pozornost na kraj vremena i konačni sud. Ljudi su često neodlučni, a ujedno računaju na dvije stvari kad razmišljaju o konačnom sudu: računaju s Božjom pravdom koja zahtijeva da se dobro nagradi a zlo kazni, a u isto vrijeme računaju i s Božjim milosrđem, nadajući se da će Bog taj princip obilato primijeniti o konačnom sudu. Čitanja, i iz Starog i iz Novog zavjeta pokazuju da se Božja pravda ne poistovjećuje sa standardima ljudske pravde. To ne znači da je Božja pravda nestalna; nego da je ljudima teško razumljiva, budući da za temelj ima milosrđe. To pokazuje da Bog uzima u obzir da su ljudi slabi i ne zahtijeva striktnu nadoknadu. Ipak, jedna se stvar zahtijeva: prvo čitanje potiče grešnike na obraćenje i povratak na pravi put; a drugo čitanje ističe da se od onih koji su pozvani u kraljevstvo, očekuje da svoja djela usklade sa standardima kraljevstva.

Poziv na štovanje i obraćenje

Izaija donosi proroštvo spasenja koje uključuje dvostruki poziv: poziv na štovanje i poziv na obraćenje. Poziv na štovanje je vidljiv u proročkom poticaju da ljudi traže i zovu Gospodina, tj. da se približe Bogu. Ipak glavno središte ulomka je poziv na obraćenje. Taj drugi poziv je poziv da se izbjegavaju zli putovi i nečasne misli i da se vrate Bogu. Glagol »vratiti se« je jedna od riječi koja se najčešće koristi u Starom zavjetu. Ona označava »ostaviti

zlo i prikloniti se dobru«. Riječ podrazumijeva da su oni koji su sagriješili, nekad bili bliski s Bogom, ali su ga napustili. Stoga ih prorok potiče da se vrate Bogu; jer put kojim su hodali odveo ih je od Boga s kojim su sklopili savez. I ne samo to, nego njihovi planovi se ne poklapaju s Božjim planovima. No unatoč svemu, Bog će se smilovati svom narodu, zato što Bog nije onaj koji oprostí samo jednom, nego je Bog koji oprašta, i to neprestano. Upravo stoga se ne mogu usporediti planovi ljudski i božanski. Ovo proroštvo dakle potiče grešnike da ostave svoje zle putove i uvjerava ih da će, ako se vrate Bogu, uživati spasenje. Odluka leži na njima.

Život ima smisla jedino u jedinstvu s Kristom

Pavao s Filipljanima dijeli svoje unutarnje borbe. Ne radi se o metaforičnom govoru, nego o stvarnoj opasnosti koja mu prijete. On se ne bi doticao te teme da mu nije prijela ozbiljna mogućnost smrtne opasnosti. Premda odluka hoće li ostati na životu ili neće nije ovisila o njemu, njegov je stav prema tim opcijama ono što je najbitnije.

Pavao nije smatrao smrt rješenjem da na taj način izbjegne nedaće. Njegova fizička sigurnost ili ugoda uopće nije igrala ulogu. Njemu je bilo puno više stalo do vjere i služenja negoli do života ili smrti. Cilj mu je da se Krist što više proslavi, bilo Pavlovim životom, bilo smrću. Za Pavla je jedinstvo s Kristom ono što daje životu smisao. Upravo je to značenje njegova izraza »meni je živjeti Krist«. Živeći u Kristu, s Kristom i za Krista je njegovo temeljno promišljanje. Pavao vjeruje da vjernike ni smrt ni život ne može rastaviti od Krista (usp. Rim 8, 39). Ovozemni život bi dao mogućnost da ojača to jedinstvo s Kristom, a smrt bi mu pomogla da u potpunosti postane sjedinjen s Kristom. Ta zadnja opcija je dobitak o kojem Pavao govori. Premda bi radije umro i bio s Kristom, ipak vidi prednosti i jedne i druge opcije.

Božje milosrđe nema granica

Mnoge od Isusovih prisposoba su šokantne, a današnja je posebno zanimljiva. Na čuđenje mnogih, ta prisposoba jasno pokazuje kako Božju dobrotu neki poistovjećuju s nepravdom. S jedne strane, čini se da »nije fer« dati svim radnicima istu plaću, ne obazirući se koliko su vremena proveli radeći. S druge strane, svi radnici su dobili upravo onoliko novaca za koliko su se pogodili da će raditi, tako da se ne može govoriti o nepravdi.

Obračun na kraju dana podsjeća na konačni sud i pokazuje eshatološki obrat: posljednji će biti prvi. Paradoksalnost zgrade dolazi do svog vrhunca kad je domaćin počeo isplaćivati dnevnicu. Njegova dobrostivost je nadišla pravdu kojom je pravedno isplaćivao nadničare. Oni koji su radili cijeli dan nisu prigovarali što su posljednji dobili denar, nego su prigovarali što oni nisu dobili više. Vjerojatno bi bili zadovoljni da je gospodareva darežljivost odgovarala količini i vremenu rada provedenog u vinogradu. Ipak, pravda i milosrđe ne poklapaju se uvijek; milosrđe uključuje pravdu, ali je i nadilazi. Prisposoba pokazuje da se kraljevstvo Božje temelji i na tom drugom.

Darko Tomašević, Nedjeljna Biblijska poruka, Glas Koncila

Prvo čitanje: Iz 55, 6-9

Misli vaše nisu moje misli.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Tražite Gospodina dok se može naći,
zovite ga dok je blizu!
Nek bezbožnik put svoj ostavi,
a zlikovac naume svoje.
Nek se vrati Gospodinu
koji će mu se smilovati,
k Bogu našem
jer je velikodušan u praštanju.
Jer moje misli nisu vaše misli
i puti moji nisu vaši puti,
govori Gospodin.
Visoko je iznad zemlje nebo:
tako su visoko puti moji
Iznad vaših putova,
i misli moje iznad vaših misli.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 145, 2-3.8-9.17-18

*Blizu je Gospodin svima koji ga
prizivlju.*

Svaki ću dan tebe slaviti,
ime ću tvoje hvaliti uvijek i dovijeka.
Velik je Gospodin i svake hvale dostojan,
nedokučiva je veličina njegova!

*****

Milostiv je i milosrdan Gospodin,
spor na srdžbu, bogat dobrotom.
Gospodin je dobar svima,
milosrdan svim djelima svojim.

*****

Pravedan si, Gospodine,
na svim putovima svojim
i svet u svim svojim djelima.
Blizu je Gospodin svima koji ga prizivlju,
svima koji ga zazivaju iskreno.

*****

Drugo čitanje: Fil 1, 20c-24.27a

Meni je živjeti Krist.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanima

Braćo:
Krist će se uzveličati u mom tijelu, bilo životom, bilo smrću. Ta meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak! A ako mi živjeti u tijelu omogućuje plodno djelovanje, što da odaberem? Ne znam! Pritiješnjen sam od ovoga dvoga: želja mi je otići i s Kristom biti jer to je mnogo, mnogo bolje; ali ostati u tijelu potrebnije je poradi vas. Samo se ponašajte dostojno evanđelja Kristova.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Mt 20, 1-16a

Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

Uono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima ovu prisposobu:

»Kraljevstvo je nebesko kao kad domaćin rano ujutro izađe najmisti radnike u svoj vinograd. Pogodi se s radnicima po denar na dan i pošalje ih u svoj vinograd. Izađe i o trećoj uri i vidje druge gdje stoje na trgu besposleni pa i njima reče: 'Idite i vi u moj vinograd pa što bude pravo, dat ću vam.' I oni odoše. Izađe opet o šestoj i devetoj uri te učini isto tako. A kad izađe o jedanaestoj uri, nađe druge gdje stoje i reče im: 'Zašto ovdje stojite vazdan besposleni?' Kažu mu: 'Jer nas nitko ne najmi.' Reče im: 'Idite i vi u vinograd.'

Uvečer kaže gospodar vinograda svom upravitelju: 'Pozovi radnike i podaj im plaću počevši od posljednjih pa sve do prvih.' Dođu tako oni od jedanaeste ure i prime po denar. Pa kada dođu oni prvi, pomisle da će primiti više, ali i oni prime po denar. A kad primiše, počеше mrmljati protiv domaćina: 'Ovi posljednji jednu su uru radili i izjednačio si ih s nama, koji smo podnosili svu tegobu dana i žegu.'

Nato on odgovori jednomu od njih: 'Prijatelju, ne činim ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po denar? Uzmi svoje pa idi. A ja hoću i ovom posljednjemu dati kao i tebi. Nije li mi slobodno činiti sa svojim što hoću? Ili zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?'

Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji.«

Riječ Gospodnja

Ljubav Božja - izvor svake nade

U današnjem evanđelju slušamo prisposobu o radnicima u vinogradu. Na prvi pogled, čini se kao da je tu riječ o nepravdi: pojedinci su, naime, mnogo radili, drugi malo, ipak svi su dobili jednaku nadnicu. Nekako ni mi ne bismo voljeli biti u koži onih koji su radili od jutra do mraka, ali ipak nisu dobili veću nadnicu od onih koji su radili jedva jedan sat. Gdje je tu pravednost?

Današnji svijet glasno zahtijeva pravednost. Sigurno ne bez osnove jer nema čovjeka kojega u životu nije pogodila neka nepravda. Nepravdedno postupaju s nama na radnom mjestu, u obitelji, čak i u Crkvi. Katkad možda imamo osjećaj da je s nama nepravedan i Bog, kada je drugima dao više. Uspoređujemo se s drugima i pitamo zašto smo upravo mi bolesni, dok se drugi sretno smiju oko nas, zašto smo mi siromašni, dok su se drugi nepravedno obogatili? Naše misli mogu odlutati još

dalje i može se u nama javiti sumnja, da je svijet nepravedno sagrađen: zašto postoji mnogo djece s poteškoćama u razvoju, zašto trebaju mladi ljudi umrijeti u ratovima koje oni nisu htjeli, zašto Božjim protivnicima ide dobro, a ne bogobožnima, zašto u svijetu vladaju bezdušni izrabljivači, a ne oni s milosrdnim srcem? Kako sve to može dozvoliti pravedan Bog?

Ako s takvim i sličnim tmurnim mislima čitamo evanđelje o radnicima u vinogradu, onda sasvim sigurno nećemo zapaziti njegovu sjajnu poruku, već ćemo i mi stići do zaključka kao oni radnici koji su cijeli dan radili, odnosno da je vlasnik vinograda bio nepravedan prema njima. Samo što u ovom evanđelju uopće nije riječ o pravednosti, već o dobroti i milosrđu. Kod Boga ne vrijedi pojam pravednosti kako mi to shvaćamo. Razmotrimo temeljitije ovu tvrdnju.

U ljudskim odnosima pravednost u istoj mjeri obvezuje oba partnera. Ako bi bilo koji od dviju strana nastupila samovoljno,

Nebo nije nagrada za dug i učinkovit rad. Ulaznica za Nebo nije skup dobrih djela. Da je tako, onda Bog ne bi bio Ljubav, već poslovni čovjek koji bi dobro obračunavao zaposlenike. Nebo je otvoreno za svakoga tko se zna pravilno ponašati u njemu, odnosno tko može voljeti. Ova vještina, i samo ona, karta je za Nebo. Ali lakše je sakupljati dobra djela nego naučiti Ljubav. Umjesto sakupljanja zasluga, naučimo Ljubav. Samo to ima stvarnu vrijednost.

Mieczysław Łusiak SJ ,

Vincent van Gogh.: *The Red Vineyards near Arles* <https://parabola.org/>

rekli bismo za njega da je nepravedan, ali u odnosu između Boga i čovjeka to ne vrijedi. Božji naumi rađaju se iz njegove slobodne odluke, a njegova inspiracija je uvijek čista ljubav. Točno to nisu bili u stanju shvatiti Isusovi slušatelji kada im je ispričao prisposobu o radnicima u vinogradu.

Možda i mi mislimo da je vlasnik vinograda bio nepravedan prema onima koji su cijeli dan radili, ali su dobili samo toliku nadnicu kao oni koji su radili jedva jedan sat. Lako možemo razumjeti one koji su se bunili. Samo što to nije ganulo vlasnika vinograda. Pozvao je radnike neka se javi onaj prema kojemu je bio nepravedan. Postoji li ijedan među njima kojemu nije dao ono što mu je obećao? Zašto se onda bune? Zar vlasnik ne može sa svojom imovinom činiti što ga volja? Može li mu netko zabraniti da čini dobro? Naime, već činjenica da su mogli raditi bio je dar za njih, jer se lako moglo dogoditi da ih nitko ne zaposli, a onda ništa ne bi mogli ponijeti doma svojim obiteljima.

To je temeljna poruka ove prisposobe. Već sama činjenica da nas je Bog prihvatio, njegov je besplatan dar. Ako nam od toga da i više, kako bi se tada

moglo pomisliti da je prema nama nepravedan? Razmotrimo radije suprotnu situaciju od ove: što bi bilo kada bi Bog doista s nama postupio po našim pravilima pravednosti? Gdje bismo bili kada bi nas pravedno kažnjavao za naše grijeha? U ovoj prisposobi susrećemo se s Božjom nerazumljivom logikom koja nije logika pravednosti, već logika milosrđa. Ako smo to razumjeli, odnosno da se ni u čemu ne možemo pozivati na Božju pravednost, već samo na njegovo milosrđe, onda ćemo prisposobu o radnicima u vinogradu, ali i naš život, biti u stanju promatrati u drugačijem svjetlu jer ćemo shvatiti da sve čime raspolažemo, besplatni je dar Božjeg milosrđa i nećemo više zahtijevati Božju pravednost ni za grješnike, niti za nas, već ćemo tiho pognuti glavu pred Božjom beskrajnom dobrotom i milosrđem i bit ćemo mu zahvalni za sve što nam je dosada darovao. O ovom i ovakvom Bogu je Isus govorio u prisposobi o radnicima u vinogradu, u kojoj stvarni protagonisti nisu radnici u vinogradu, već dijalog pravednosti i milosrđa u kojemu na sreću milosrđe nadvladava

Mihály Szentmártony, *Očarani Božjom riječju*, FTI, Zagreb, 2013.

Sakrament svetoga reda

III. Tri stupnja sakramenta Reda

»Tako crkvenu od Boga ustanovljenu službu vrše u raznim redovima oni koji se već u starini zovu biskupima, prezbiterima, đakonima«. Katolički nauk, izražen kroz liturgiju, kroz Učiteljstvo i trajnu praksu Crkve priznaje da postoje dva stupnja ministerijalnog sudjelovanja u Kristovu svećeništvu: biskupstvo i prezbiterat. Đakonat je njima na pomoć i služenje. Zato izraz *sacerdos* u sadašnjoj praksi označava biskupe i prezbitere, a ne i đakone. Međutim, katolički nauk uči da se stupnjevi sudjelovanja u svećeništvu (biskupstvo i prezbiterijat) kao i stupanj služenja (đakonat) podjeljuju sakramentalnim činom zvanim »ređenje« tj. sakramentom Reda:

»Neka svi poštuju đakone kao Isusa Krista, a tako i biskupa, koji je slika Oca, te prezbitere kao Božje vijeće i kao zbor apostola: bez njih nema Crkve«.

Biskupsko ređenje - Punina sakramenta reda

»Između različitih onih služba koje se od prvih vremena vrše u Crkvi, prema svjedočanstvu Predaje, prvo mjesto ima služba onih koji, postavljeni za biskupe, po

neprekinutom nasljedstvu imaju mladice od apostolskog sjemena«.

Da ispune tako uzvišeno poslanje, »apostole je Krist obdario posebnim izljevom Duha Svetoga koji je sišao na njih, a sami su polaganjem ruku predali svojim pomoćnicima duhovni dar, koji je sve do nas došao u biskupskom posvećenju«.

Drugi vatikanski sabor pak uči »da se biskupskim posvećenjem dijeli *punina sakramenta Reda*, koju liturgijski običaj Crkve i glas svetih Otaca zove najvišim svećeništvom, vrhuncem [»Summa«] svete službe«.

»Biskupsko posvećenje daje sa službom posvećivanja također službe poučavanja i vladanja (...) Jer se polaganjem ruku i riječima posvećenja daje milost Duha Svetoga i utiskuje se biljeg, tako da biskupi na odličan i vidljiv način imaju ulogu samoga Krista Učitelja, Pastira i Svećenika, i rade u njegovo ime (*in Eius persona agent*).« »Biskupi su prema tome, po Duhu Svetomu koji im je dan, postali pravi i autentični učitelji vjere, svećenici i pastiri«.

»Članom biskupskoga zbora postaje se po sakramentalnom posvećenju i po hijerarhijskom zajedništvu s Glavom i članovima Kolegija«. Na značaj i *kolegijalnu narav* biskupskog reda upućuje i stari običaj da više biskupa sudjeluje u posveti novog biskupa. Danas se za

zakonito ređenje biskupa traži poseban pristanak Rimskog biskupa kao vrhovne vidljive veze zajedništva pojedinačnih Crkava u jednoj Crkvi i kao jamstvu njihove slobode.

Svaki biskup, kao Kristov namjesnik, ima pastirsku brigu za partikularnu Crkvu koja mu je povjerena, ali istodobno kolegijalno sa svom svojom braćom u biskupstvu ima brigu za sve Crkve: »Iako je pojedini biskup pastir samo onog dijela stada koje mu je povjereno, ipak kao zakoniti nasljednik apostola, po božanskoj ustanovi, suodgovoran je za apostolsko poslanje opće Crkve«.

Iz svega što je rečeno vidi se zašto euharistija koju slavi biskup ima sasvim posebno značenje kao znak Crkve okupljene oko oltara pod predsjedanjem onoga koji vidljivo predstavlja Krista, Dobroga Pastira i Glavu Crkve."

Ređenje prezbitera - biskupovih suradnika

»Krist, kojega je Otac posvetio i poslao na svijet, učinio je preko svojih apostola dionicima svoga posvećenja i poslanstva njihove nasljednike, to jest biskupe, koji su zakonito povjerali, u različnom stupnju, dužnost svoje službe različitim osobama u Crkvi.« »Zadatak njihove službe predan je u nižem stupnju prezbiterima: oni su uspostavljeni u red prezbitera da bi bili

suradnici biskupskog reda, kako bi se pravilno izvršavalo apostolsko poslanje povjereno od Krista.«

»Služba prezbitera, jer je usko povezana s biskupskim redom, sudjeluje u vlasti kojom sam Krist svoje Tijelo izgrađuje, posvećuje i upravlja. Zato svećeništvo prezbitera pretpostavlja sakramente kršćanske inicijacije, no ipak se podjeljuje onim posebnim sakramentom kojim se prezbiteri pomazanjem Duha Svetoga obilježuju posebnim biljegom i tako se suobličuju s Kristom svećenikom da mogu djelovati u ime Krista koji je Glava Crkve«.

»Premda prezbiteri nemaju vrhunac svećeništva i u vršenju svoje vlasti ovise o biskupima, ipak su s njima združeni svećeničkom čašću i posvećuju se po sakramentu Reda, na sliku Krista, vrhovnog i vječnog Svećenika, da propovijedaju evanđelje, da budu pastiri vjernika i da vrše službu Božju *kao pravi svećenici Novoga zavjeta*«.

Snagom sakramenta reda prezbiteri sudjeluju u općem poslanju što ga je Krist povjerio apostolima. »Duhovni dar koji su primili naređenju ne pripravlja ih za neko ograničeno i usko poslanje, nego za najviše i opće poslanje 'sve do nakraj zemlje'«, »uvijek duhom spremni bilo gdje naviještati evanđelje«.

»Svoju svetu službu najviše vrše u *euharistijskom bogoslužju* ili sinaksi, gdje radeći kao predstavnici Krista i

navješćući njegovo otajstvo, sjedinjuju molitve vjernika sa žrtvom njihove Glave, i u žrtvi mise posadašnjuju i namjenjuju sve do Gospodinova dolaska jedinu žrtvu Novoga zavjeta, to jest žrtvu Krista koji se Ocu jedanput prinio kao neporočna žrtva.« Iz te jedine žrtve njihovo služenje crpi svu svoju snagu i moć.

»Prezbiteri, mudri suradnici biskupskog reda i njegova pomoć i oruđe, pozvani da služe Božjem narodu, čine jedan prezbiteri sa svojim biskupom, s različitim dužnostima. U pojedinim mjesnim zajednicama vjernika čine na neki način prisutnim biskupa s kojim su vjerno i velikodušno sjedinjeni i djelomično preuzimaju njegove službe i brigu i svaki dan ih brižno vrše«. Prezbiteri mogu vršiti svoju službu jedino u ovisnosti o biskupu i u jedinstvu s njim. Obećanje poslušnosti koje daju biskupu u trenutku ređenja i biskupov poljubac mira na koncu liturgije ređenja označavaju da biskup prezbitere smatra svojim suradnicima, svojim sinovima, svojom braćom i prijateljima, da mu oni za uzvrat duguju ljubav i poslušnost.

»Svi prezbiteri, ređenjem uključeni u red prezbiterata, međusobno su povezani najtješnjim sakramentalnim bratstvom; napose pak oni u jednoj biskupiji, čijoj su službi pod vlastitim biskupom dodijeljeni, sačinjavaju jedan prezbiterij«. Jedinstvo prezbiterija ima liturgijski izražaj u običaju da prezbiteri, nakon biskupa, polažu ruke za vrijeme obreda ređenja.

Ređenje đakona - »za služenje«

»Na nižem stupnju hijerarhije stoje đakoni, na koje se polažu ruke 'ne za svećeništvo, nego za služenje'«. Na ređenju đakona ruke polaže jedino biskup, označujući tako da je đakon posebno pridružen biskupu u izvršavanju svoje »diakonije«.

Đakoni na osobit način sudjeluju u Kristovu poslanju i milosti. Sakrament reda utiskuje im biljeg koji se ne može izbrisati i koji ih suobličuje s Kristom koji je postao »đakon«, tj. poslužitelj svih. Između ostaloga dužnost je đakona pomagati biskupu i prezbiterima u slavljenju božanskih otajstava, osobito euharistije, dijeliti euharistiju, prisustvovati ženidbi i blagoslivljati je, naviještati evanđelje i propovijedati, voditi sprovode i posvetiti se različitim službama kršćanske ljubavi.

Poslije Drugog vatikanskog sabora latinska je Crkva opet uspostavila đakonat »kao poseban i trajan hijerarhijski stupanj«, dok ga je istočna Crkva trajno sačuvala. Trajni đakonat, koji može biti podijeljen oženjenim muškarcima, važno je obogaćenje za poslanje Crkve. Zaista je prikladno i korisno da se muževi koji vrše đakonsku službu u Crkvi, bilo u liturgijskom i pastoralnom životu, bilo u socijalnim ili karitativnim djelima, ojačaju »polaganjem ruku, predanim već od apostolskog vremena, i tješnje povezu s oltarom da po sakramentalnoj milosti đakonata uspješnije

Mali vjeronaučni leksikon

Katolička crkva

Katolička crkva, latinski *Ecclesia Catholica*, kršćanska crkva koje je nauk definiran na dvadeset i jednom ekumenskom koncilu.

Obuhvaća Rimokatoličku crkvu i s njom sjedinjenih osamnaest crkava istočnog obreda. Godine 2001. imala je milijardu i 60 milijuna vjernika, među kojima je bilo oko 17 milijuna istočnih katolika.

Većina katolika živi u Europi i Latinskoj Americi, a u manjem postotku u Sjevernoj Americi, Africi, Aziji i Australiji. Sjedište joj je u Rimu, a vrhovni poglavar je papom (rimski biskup). Vrhovna uprava je Sveta stolica u Vatikanu.

Obred je u Rimokatoličkoj crkvi rimski, a u crkvama istočnog obreda obred je bizantski (kod nas grkokatolici), sirijski i koptski.

Liturgijski jezik u Rimokatoličkoj crkvi bio je latinski do Drugog vatikanskog koncila kada su uvedeni narodni jezici. Nakon Drugog vatikanskog koncila i u crkvama istočnog obreda uvedeni su narodni jezici, a do tada se u liturgiji slavila na staroslavenskom, grčkom, koptskom, armenskom, etiopskom.

Zanimljivo je da su jedino Hrvati imali povlasticu i prije Drugog vatikanskog koncila slaviti liturgiju na „narodnom“ staroslavenskom jeziku (popovi glagoljaši) i koristiti se svojim narodnim pismom (glagoljica), ali po rimskom obredu.

Kao značajke Katoličke crkve po kojima se razlikuje od drugih kršćanskih crkava, obično se navode priznavanje papina primata, strogo hijerarhijsko i čvrsto juridičko uređenje, poštovanje predaje (a ne samo Svetoga pisma) kao vrela objave, apsolutna vjera u dogme, obveza prisustvovanja liturgiji i primanja sakramenata te celibat svećenika.

NAŠI POKOJNI

NIKOLA VRPOLJAC

PU sisačko - moslavačka, Baćin, 20. rujna 1991.

ZVONKO PAVELIĆ

PU primorsko - goranska, Gospić, 20. rujna 1991.

ŽELJKO MOŽNIK

PU primorsko - goranska, u službi, Donja Dobra, 20. rujna 1997.

BRANKO MARKAS

PU zagrebačka, Sunja, 20. rujna 1991.

DRAŽEN TAKAČ

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 20. rujna 1991.

BOHUMIL DOSTAL

PU bjelovarsko - bilogorska, nestao, Daruvar – Pakrac, 21. rujna 1991.

BRANKO MAREKOVIĆ

PU sisačko - moslavačka, nepoznato nije ekshumiran, 21. rujna 1991.

INGRID KETT

PU istarska, pripadnica Civilne zaštite, Vukovar, 21. rujna 1991.

ŽELJKO MAĐERIĆ

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 21. rujna 1991.

PETAR MLADIĆ

PU bjelovarsko – bilogorska, zarobljen Doljani, 03. rujna 1991., ubijen, 22. rujna 1991.

ANTO ŠUTALO

PU brodsko - posavska, Mašić, 22. rujna 1991.

DARKO KUŠIĆ

PU osječko - baranjska, Čelije, 22. rujna 1991.

IVICA ŽIŽANOVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Slakovci, 22. rujna 1991.

JOSIP ŠARČEVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Tovarnik, 22. rujna 1991.

SINIŠA BERZENCI,

MUP, Zagreb, 23. rujna 1991.

DUŠAN CVRLJE,	PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 23. rujna 1991.
MIRO MILANOVIĆ,	PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 23. rujna 1991.
IVICA NAGLIĆ,	PU bjelovarsko - bilogorska, Bjelovar, 23. rujna 1991.
ANTE RADAN,	PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 23. rujna 1991.
EUGEN LAPČIĆ,	PU istarska, umro od posljedica ranjavanja, Zagreb, 24. rujna 1991.
VID MENDEŠ,	PU vukovarsko - srijemska, Nijemci, 24. rujna 1991.
NEDJELJKO NJEGOVAN,	MUP, Zagreb, 24. rujna 1991.
AZIZ PANDŽIĆ,	PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 24. rujna 1991.
DUBRAVKO ŠAKA	MUP, Medak, 24. rujna 1991.
PETAR BELAVIĆ	PU karlovačka, Duga Resa, 25. rujna 1993.
JOSIP ŠAJNOVIĆ,	PU međimurska, Borovo naselje, 25. 09.1991.
ROBERT ZVORNIK	MUP, Lovinac, 25. rujna 1991.
ADAM VOVRA,	PU vukovarsko - srijemska, Antin, 26. rujna 1991.
IGOR ZAMAN,	MUP, Medak, 26. rujna 1991.

POČIVALI U MIRU!

Varka divlje patke

Tri su mladića vrlo uspješno završili školu velikih učitelja. Prije rastanka obećaše jedan drugomu da će se sljedeće godine u isti dan ponovno susresti i donijeti najdragocjeniju stvar koju pronađu u svijetu.

Prvi nije dvojio: krenuo je u potragu za najdragocjenijim dragim kamenom. Proputovao je pustinje i mora, osvojio planinske vrhunce i obišao poznate gradove, dok ga konačno nije pronašao. Najveća dragocjenost zablistala je u njegovim rukama. Vratio se u domovinu i pošao na susret s prijateljima.

Drugi je mladić stigao vodeći za ruku prekrasnu djevojku:

- *Uvjeravam te da je ljubav najdragocjenija stvar na svijetu*, reče prijatelju.

Čekali su trećega.

On se pojavio tek nakon nekoliko godina. Tragao je za Bogom. Savjetovao se s najpoznatijim učiteljima, ali Boga nije našao. Studirao je, čitao, svega se odrekao, no Boga nije našao. Jednoga dana, umoran od bezuspješna traganja, odmarao se na livadi pored jezera. Iznenada spazi divlju patku kako usred šaša traži izgubljene pačice. Kako bi kojega pronašla, skrila bi ga pod krilo i žurno plivala dalje. Bilo ih je mnogo, tako da je posljednjeg pačića zbrinula tek o sunčevu zalazu.

Čovjek se nasmiješi i pođe natrag u domovinu. Čim su ga prijatelji ugledali, pokazali su mu svoje dragocjenosti: blistavi dragi kamen i prekrasnu djevojku. Jedan od njih radoznalo ga upita:

-*Što si ti dragocjenoga pronašao u svijetu? Mora biti nešto veličanstveno kad si ostao tolike godine, vidimo to po tvome smiješku...*

- *Tražio sam Boga*, odgovori treći mladić.

- *I jesi li ga našao?* upitala su ona dvojica.

- *Otkrio sam da je on mene tražio.*

Bog te traži. Ne čini ništa, pusti da te nade.